

Vårdhygien Skåne

Godkänt datum 2024-07-12
Godkänd av Medicinskt sakkunnig
Version 3.0

Infektionsmanual – Snabbguide för slutenvård

Grundläggande vårdhygieniska rutiner

[Grundläggande vårdhygieniska rutiner](#) syftar till att förebygga smittspridning och uppkomst av vårdrelaterade infektioner. Infektionsmanualen är tänkt som en snabbguide i det dagliga arbetet på en vårdavdelning, då vissa specifika smittämnen kräver ytterligare vårdhygieniska åtgärder.

Basala hygienrutiner och klädregler

Syftet med basala hygienrutiner och klädregler är att förhindra smittöverföring från personalens händer och kläder. Basala hygienrutiner ska tillämpas av all vårdpersonal vid undersökning, vård och behandling eller annan direktkontakt med patienter där hälsovård, sjukvård och omsorgsverksamhet bedrivs. Följ [SOSFS 2015:10 om basala hygienrutiner](#) och [Region Skånes regler för basal hygien och arbetskläder](#).

Vårdplaceringsbegrepp

Rekommendationen av vårdumsplacering baseras på det specifika smittämnets risk för spridning. I snabbguiden används förkortningarna **E**, **I** och **I***.

- Enkelrumsvård innebär vård på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Vistelse i gemensamma utrymmen kan övervägas om patienten kan hålla god handhygien.
- Isoleringstvård innebär vård på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Patienten vistas på vådrummet med stängd dörr. Vid vissa smittämnen krävs sluss och undertrycksventilation

Städning

Vid vissa smittämnen ska specifika medel användas enligt snabbguiden. Om inget annat uppges sker daglig och slutlig städning enligt sedvanlig städmetodik.

Slutlig smittstädning

Vid vissa smittämnen ska en slutlig smittstädning utföras när isoleringstvård hävs, patienten byter vårdplats eller skrivs ut. Denna ska alltid föregås av en daglig städning.

Bakgrundslitteratur

[SOSFS 2015:10 Socialstyrelsens föreskrifter om basal hygien i vård och omsorg](#)

Smittämne	Inkubations tid	Smittsamhet	Rumsplacering	Daglig städning	Slutlig smittstädning	Smittförande avfall	Risktvätt	Personal
Acinetobacter Karbapenemresistent			I	Ytor: Ax2	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	
Betastreptokocker grupp A, C och G hos nvförlösta kvinnor		Beh: 48 h	I Första 48 h på BB/perinatal	Golv: R Ytor: A	Golv: R Ytor: A	Nej	Nej	
Betastreptokocker grupp A, C och G Utbredda sår		Beh: 48 h	E	Golv: R Ytor: A	Golv: R Ytor: A	Nej	Nej	
Bältros (Varicella zostervirus) Generaliserad zoster se Vattkoppor		Tills blåsorna torkat in (vanligen 6-10 d)	E			Nej	Nej	
Calici (Virusorsakad gastroenterit) (Sapo- och Norovirus)	12–48 h	48 h efter sista diarré/kräkning	I	Golv: R Ytor: V WC/dusch: V	Golv: V Ytor: V	Nej	Ja, om kontaminerad	Information om skyddsutrustning se Calici (Virusorsakad gastroenterit)
Campylobakter	2–10 d		I Vid diarré		Golv: V Ytor: A	Nej	Ja, om kontaminerad	
Clostridioides difficile		48 h efter sista diarré	I	Golv: R Ytor: V eller K WC/dusch: V eller K	Golv: K Ytor: K	Nej	Nej	
Covid-19 (SARS-CoV-2)	2–5 d	Vanligen 5 d Barn <1år eller immunsupp ev längre	I			Nej	Nej	Information om skyddsutrustning se Covid-19
R = Rengöringsmedel				V = Virkon 1 %				
K = Klorpreparat 1:10 Ska föregås av rengöring				A = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider Ax2 = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider 2 ggr dagligen				
E = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Vistelse utanför vådrummet kan övervägas.								
I = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Patienten vistas på vådrummet med stängd dörr.								
I* = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och egen dusch. Rummet kräver sluss och undertrycksventilation. Patienten visats på vådrummet med stängd dörr.								

Smittämne	Inkubations tid	Smittsamhet	Rumsplacering	Daglig städning	Slutlig smittstädning	Smittförande avfall	Risktvätt	Personal
Diarré med eller utan kräkning (Misstänkt infektiös)			I	Golv: R Ytor: V eller K WC/dusch: V eller K	Golv: K Ytor: K	Nej	Ja, om kontaminerad	
EHEC (Enterohemorragisk e-coli)	1–8 d		I		Golv: V Ytor: A	Nej	Ja, om kontaminerad	
ESBL (Extended spectrum betalactamases)			I Vid diarré E Vid läckage från övriga riskfaktorer	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	
ESBLcarba (Extended spectrum betalactamases karbapenemas)			I	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	
Hepatit A	2–6 v	2 v före till ca 1 v efter icterusdebut	I Vid diarré E		Golv: R Ytor: A	Nej	Nej	
Hepatit B och C	1–6 mån	Kronisk om ej beh. eller utläkt	E Vid stor blödn.risk		Golv: R Ytor: A	Ja, om kontaminerad	Ja, om kontaminerad	
HIV	1–6 mån	Omätbart virus nivå ej smittsam	E Vid stor blödn.risk		Golv: R Ytor: A	Ja, om kontaminerad	Ja, om kontaminerad	
Influensa	1–3 d	Vanligen 5 d Barn <1år eller immunsupp ev längre	I			Nej	Nej	Information om skyddsutrustning se Influensa
R = Rengöringsmedel				V = Virkon 1 %				
K = Klorpreparat 1:10 Ska föregås av rengöring				A = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider				
				Ax2 = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider 2 ggr dagligen				
E = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Vistelse utanför vådrummet kan övervägas.								
I = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Patienten vistas på vådrummet med stängd dörr.								
I* = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och egen dusch. Rummet kräver sluss och undertrycksventilation. Patienten visats på vådrummet med stängd dörr.								

Smittämne	Inkubations tid	Smittsamhet	Rumsplacering	Daglig städning	Slutlig smittstädning	Smittförande avfall	Riskvätt	Personal
Kikhosta	1–3 v		I			Nej	Nej	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta Andningsskydd vid risk för aerosolbildning
Kräkning (Misstänkt infektiös)			I	Golv: R Ytor: V WC/dusch: V	Golv: V Ytor: V	Nej	Ja, om kontaminerad	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta
Legionella	2–10 d					Nej	Nej	
Löss		Beh:1–2 v	E			Nej	Ja	
Meningokocker	2–10 d	Beh: 1 d	E			Nej	Nej	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta
MRB, misstänkt (Multiresistenta bakterier)			I	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Ja	
MRSA (Meticillinresistent Staphylococcus aureus)			I	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Ja	
Mycoplasma pneumoniae	2-3v		I			Nej	Nej	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta Andningsskydd vid risk för aerosolbildning
R = Rengöringsmedel				V = Virkon 1 %				
K = Klorpreparat 1:10 Ska föregås av rengöring				A = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider				
				Ax2 = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider 2 ggr dagligen				
E = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Vistelse utanför vådrummet kan övervägas.								
I = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Patienten vistas på vådrummet med stängd dörr.								
I* = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och egen dusch. Rummet kräver sluss och undertrycksventilation. Patienten visats på vådrummet med stängd dörr.								

Smittämne	Inkubations tid	Smittsamhet	Rumsplacering	Daglig städning	Slutlig smittstädning	Smittförande avfall	Risktvätt	Personal
Mässling	7–14 d	4 d före till 4 d efter utslagsdebut	I*	Ytor: A	Golv: R Ytor: A	Nej	Ja, om kontaminerad	Information om skyddsutrustning samt immunitet och graviditet se Mässling
Paratyfoidfeber	1–3 v		I		Golv: V Ytor: A	Nej	Ja, om kontaminerad	
Pneumokocker- Penicillinresistenta		Beh: 48 h	E			Nej	Nej	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta
Pseudomonas, Multiresistent			I Vid riskfaktorer	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	
Rotavirus	1–3 d	72 h	I	Golv: R Ytor: V WC/dusch: V	Golv: V Ytor: V	Nej	Ja, om kontaminerad	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta
RS-virus	3–7 d	Vanligen 5 d Barn <1år eller immunsupp ev längre	I			Nej	Nej	Munskydd II vid risk för stänk eller droppsmitta
Salmonella	1–3 d		I Vid diarré		Golv: V Ytor: A	Nej	Ja, om kontaminerad	
Shigella	1–4 d		I Vid diarré		Golv: V Ytor: A WC/dusch: V	Nej	Nej	
R = Rengöringsmedel					V = Virkon 1 %			
K = Klorpreparat 1:10 Ska föregås av rengöring					A = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider			
					Ax2 = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider 2 ggr dagligen			
E = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Vistelse utanför vådrummet kan övervägas.								
I = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Patienten vistas på vådrummet med stängd dörr.								
I* = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och egen dusch. Rummet kräver sluss och undertrycksventilation. Patienten visats på vådrummet med stängd dörr.								

Smittämne	Inkubations tid	Smittsamhet	Rumsplacering	Daglig städning	Slutlig smittstädning	Smittförande avfall	Riskvätt	Personal
Skabb	2–6 v		I Till smittfrihet		Golv: R Ytor: A	Nej	Ja	Information om skyddsutrustning se Skabb
Tuberkulos i lunga och larynx	8v-år	Beh: 2 v vid känslig stam Vid resistent stam längre	I*	Golv: R Ytor: A	Golv: R Ytor: A	Ja	Ja, om kontaminerad	Information om skyddsutrustning samt gravid personal se Tuberkulos i lunga och larynx
Tyfoidfieber	10–14 d		I		Golv: V Ytor: A	Ja	Ja, om kontaminerad	
Vattenskorpor och generaliserad zoster (Varicella zoster virus)	2–3 v	Tills blåsorna torkat in (vanligen 6-10 d)	I*			Ja	Ja	Personal utan immunitet bör ej vårda patient med vattkoppor eller generaliserad zoster
VRE (Vancomycinresistent enterococcus)			I Vid riskfaktorer	Ytor: Ax2	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	
			E Utän riskfaktorer	Ytor: A	Golv: V Ytor: A	Nej	Nej	
R = Rengöringsmedel				V = Virkon 1 %				
K = Klorpreparat 1:10 Ska föregås av rengöring				A = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider				
				Ax2 = Alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med tensider 2 ggr dagligen				
E = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Vistelse utanför vårdrummet kan övervägas.								
I = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och helst egen dusch. Patienten vistas på vårdrummet med stängd dörr.								
I* = Patienten vårdas på eget rum med egen toalett och egen dusch. Rummet kräver sluss och undertrycksventilation. Patienten visas på vårdrummet med stängd dörr.								